

F. t. l. vedr. våbenloven m.v.

missionen om afslag på ansøgninger om tilladelser og tilbagekaldelse af meddelte tilladelser i henhold til forordningen. Finder en kompetent myndighed i en medlemsstat, at der bør meddeles tilladelse til en transaktion, som i alt væsentligt er identisk med en transaktion, som den kompetente myndighed i en anden medlemsstat inden for 3 år har afslået at meddele tilladelse til, skal den første myndighed konsultere den anden myndighed. Hvis den første myndighed herefter beslutter at meddele tilladelsen, skal den redegøre for årsagerne hertil.

Det følger af artikel 17, at medlemsstaterne fastsætter, hvilke sanktioner der skal anvendes ved overtrædelse af forordningen. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

I henhold til artikel 18 finder forordningen anvendelse på EU's toldområde som defineret i forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks samt territorierne Ceuta, Helgoland og Melilla. For så vidt angår forordningen behandles Ceuta, Helgoland og Melilla endvidere som en del af EU's toldområde.

3.2. Gældende ret

Våbenlovens § 6, stk. 1, forbyder udførsel af våben mv. fra Danmark uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Bestemmelsen omfatter 9 kategorier af våben, krigsmateriel mv., herunder våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben, jf. § 6, stk. 1, nr. 1.

De af torturforordningens bilag III, nr. 2 og 3, omfattede anordninger mv. til bekæmpelse af optøjer eller selvforsvar må efter Justitsministeriets opfattelse anses for våben og er dermed omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 1. Derimod er de i forordningens bilag II og bilag III, nr. 1, nævnte varer ikke omfattet af våbenloven.

Overtrædelse af våbenlovens § 6, stk. 1, straffes i henhold til våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Lov om anvendelse af visse af De europæiske Fællesskabers retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande (herefter bemyndigelsesloven), som administreres af Økonomi- og Erhvervsministeriet, indeholder følgende bestemmelse i § 2, stk. 3:

»Den, der foretager handlinger i strid med bestemmelser, der er indeholdt i eller udstedt i medfør af Det Europæiske Fællesskabs forordninger efter artikel 133 om ind- og udførsel i Traktaten om Det Europæiske Fællesskab, uden at være i besiddelse af en tillad-

delse, som kræves i henhold til disse retsakter, straffes med bøde.«

3.3. Justitsministeriets overvejelser

Både torturforordningens artikel 5 om udførsel fra EU's toldområde og våbenlovens § 6, stk. 1, om udførsel fra Danmark finder anvendelse på de af torturforordningens bilag III, nr. 2 og 3, omfattede våben.

Forordninger er umiddelbart gældende i EU-medlemsstaterne. De har endvidere forrang for national ret og skal anvendes i deres EU-retlige form. Når torturforordningen træder i kraft, skal sager om udførsel af de pågældende produkter til destinationer uden for EU's toldområde derfor behandles efter forordningen. Da forordningen ikke vedrører overførsler inden for EU's toldområde, kan udførsel af de pågældende produkter til destinationer inden for dette område fortsat behandles efter våbenlovens § 6, stk. 1.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at det bør fremgå udtrykkeligt af våbenlovens § 6, at det område, hvor forordningens artikel 5 nu overlapper våbenlovens § 6, stk. 1, skal behandles efter forordningen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4-6.

4. Fremstilling af krigsmateriel

4.1. Dansk ret

Fremstilling af krigsmateriel er reguleret i krigsmaterielloven, som i vidt omfang er en videreførelse af lov nr. 137 af 7. maj 1937 om kontrol med tilvirkning af krigsmateriel m.m. I henhold til denne lov kunne tilladelse til fremstilling af krigsmateriel dog kun gives til virksomheder, der var 100 pct. dansk ejet og ledet. Dette skal ses i sammenhæng med den særlige situation i 1937, hvor man lagde afgørende vægt på at hindre tysk indflydelse på dansk krigsmaterielproduktion.

Med vedtagelsen af den gældende krigsmateriellov i 1990 blev der i et vist omfang åbnet op for udenlandsk ejerskab til og indflydelse på krigsmaterielproducerende virksomheder, jf. lovens §§ 4-6, som er omtalt nedenfor.

Baggrunden herfor var navnlig, at man under hensyn til det stigende internationale samarbejde i NATO-regi og blandt de europæiske NATO-lande om udvikling og produktion af krigsmateriel fandt det nødvendigt at åbne mulighed for, at udenlandsk kapital kunne indgå som ansvarlig kapital i danske krigsmaterielproducerende virksomheder.

I henhold til krigsmateriellovens § 2 må krigsmateriel kun fremstilles, hvis justitsministeren giver tilladelse dertil. Der kan dog efter § 14, stk. 1, i visse til-